

KIRJALLINEN KYSYMYS 398/2012 vp

Isien palkitseminen kunniamerkein vanhemmuudesta äitien tapaan

Eduskunnan puhemiehelle

Vuosittain äitienpäivänä on Suomessa palkittu kunniamerkein ansioituneita äitejä vuodesta 1946 lähtien. Tänä vuonna 33 äitiä sai Suomen Valkoisen Ruusun Ritarikunnan I luokan mitalin kultaristein. Moni muukin äiti olisi varmasti kunniamerkkinsä ansainnut. Mutta meistä tämä ele palkita muutamia ansioituneita äitejä vuosittain on kaunis ja kunnioitettava. Olemme varmoja, että moni ilman kunniamerkkiäkin jäävä äiti löytää tästä joukosta itseään vastaavan äidin tai kuin oman äitinsä. Muistaaksemme joskus on äitienpäivänä palkittu myös joku mieskin.

Toivoisimme, että myös isän työtä ryhdyttäisiin arvostamaan tällä tavalla suomalaisessa yhteiskunnassa. Meillä on paljon esimerkillisiä isiä, jotka täyttäisivät varmasti kunniamerkinkin kriteerit.

Äitejä palkittaessa kunniamerkki voidaan myöntää äidille, joka on ansioitunut esimerkilli-

senä kasvattajana, kantanut yhteisvastuuta sekä tukenut perhe-elämää ja vanhemmuutta.

Voisi toki miettiä sitäkin, että palkittaisiinkin vain vanhempia, ilman erittelyä äideiksi tai isiksi, vanhemmuudesta ja vanhempana tehdystä työstä kasvattajana.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Onko maamme hallitus valmis osaltaan edesauttamaan sitä kehitystä, että myös isänä ansioituneita miehiä voidaan ryhtyä kiittämään työstään kunniamerkein isänpäivänä?

Helsingissä 15 päivänä toukokuuta 2012

Timo Heinonen /kok
Tapani Mäkinen /kok

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Herra puhemies, olette toimitaneet asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Timo Heinosen /kok ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 398/2012 vp:

Onko maamme hallitus valmis osaltaan edesauttamaan sitä kehitystä, että myös isänä ansioituneita miehiä voidaan ryhtyä kiittämään työstään kunniamerkein isänpäivänä?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Molempien vanhempien osallistuminen lasten hoitoon ja vanhempainvapaiden tasaisempi jakaantuminen on tärkeää lapsen kannalta. Se on tärkeää myös miesten ja naisten välisen tasa-arvon toteutumisen näkökulmasta. Vanhempainvapaiden tasaisempaa jakaantumista voidaan edistää lainsäädännöllä, esimerkiksi kiintiömällä osa vanhempainvapaista isille. Lisäksi tarvitaan asennemuutosta, ja sitä voidaan edistää kasvatustyötä tehneiden isien palkitsemisella.

Äitienpäivänä jaetaan ansioituneille äideille Suomen Valkoisen Ruusun ritarikunnan I luokan

mitaleja kultaristein. Päätösvalta sekä Suomen Valkoisen Ruusun ritarikunnan että Suomen Leijonan ritarikunnan kunniamerkkien antamiseen on yksin ritarikuntien suurmestarina toimivalla Tasavallan Presidentillä. Hallituksella ei ole tässä asiassa päätäntävaltaa, vaan ritarikunnat ovat ohjeistaneet kunniamerkiprosessissa noudatettavat periaatteet.

Jo tällä hetkellä äitien kanssa vastaavaa kasvatustyötä tehneitä ansioituneita isiä voidaan palkita kunniamerkein. Tämä tapahtuu 6.12. muiden kunniamerkkien jaon yhteydessä.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeri ja peruspalveluministeri ovat jo vuodesta 2006 myöntäneet vuorovuosina Vuoden Isä -palkinnon. Tämä palkinto myönnetään aina isänpäivän viikolla. Vuoden Isä -palkinto jaetaan henkilölle, joka on edistänyt omalla esimerkillään ja toiminnallaan isyyden merkityksen tunnistamista ja lisännyt näin sen arvostusta. Palkinnolla halutaan vaikuttaa siihen, että aktiivinen isyys saisi enemmän jalansijaa yleisessä ajattelutavassa. Tavoitteena on nykyaikaisella tavalla vahvistaa isyyttä, tukea työn ja perheen yhteensovittamista ja edistää lapsen etua sekä miesten ja naisten tasa-arvoa.

Helsingissä 4 päivänä kesäkuuta 2012

Kulttuuri- ja urheiluministeri Paavo Arhinmäki

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Herr talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 398/2012 rd undertecknat av riksdagsledamot Timo Heinonen /saml m.fl.:

Är landets regering för sin del beredd att främja en utveckling där även män som utmärkt sig som fäder kan bli belönade med utmärkelsetecken för sitt arbete på fars dag?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Att bägge föräldrar deltar i vården av barnet och en jämnare fördelning av föräldraledigheterna är viktigt med tanke på barnet. Det är också viktigt när det gäller förverkligandet av jämställdheten mellan män och kvinnor. En jämnare fördelning av föräldraledigheterna kan främjas genom lagstiftning, till exempel genom att kvotera en del av föräldraledigheterna åt papporna. Dessutom behövs det en attitydförändring, och detta kan främjas genom att belöna fäder som bedrivit uppfostringsarbete.

På morsdagen delas medaljer av 1 klass med guldkors av Finlands Vita Ros ordnar ut till möd-

rar som utmärkt sig. Beslutanderätt till förlänande av utmärkelsetecken av både Finlands Vita Ros och Finlands Lejons ordnar har endast Republikens President, som är stormästare för ordnarna. Regeringen har i det här fallet ingen beslutanderätt utan ordnarna har gett anvisningar för vilka principer som ska följas vid processen med utmärkelsetecknen.

Redan för närvarande kan fäder som utmärkt sig och bedrivit motsvarande uppfostringsarbete som mödrar belönas med utmärkelsetecken. Detta sker 6.12 i samband med utdelningen av övriga utmärkelsetecken.

Social- och hälsovårdsministern och omsorgsministern har sedan år 2006 turvis ett år åt gången förlänat Årets pappa-pris. Detta pris förlänas alltid under farsdagsveckan. Årets Pappa-priset tilldelas en person som genom att själv föregå med gott exempel främjat erkännande av faderskapets betydelse och därmed ökat dess uppskattning. Med priset vill man se till att ett aktivt faderskap får större fotfäste i det allmänna tänkesättet. Målet är att på ett modernt sätt stärka faderskapet, stödja samordning av arbete och familjeliv, främja barnets bästa samt jämställdhet mellan män och kvinnor.

Helsingfors den 4 juni 2012

Kultur- och idrottsminister Paavo Arhinmäki